

» Quam pulchra es, et quam decora, charissima, in
» deliciis¹. » Sub figura tui Rachelem venustus vultus⁽¹⁾
ornavit², et « Maria optimam partem, quæ nunquam
» auferetur, elegit³. » Tu areola aromatum, tu fons hor-
torum, tu malum punicum. Licet enim nescientibus
amara videaris in cortice, sed magnum est quod intrinse-
cus latet, cum perventum fuerit ad suavitatem medullæ.

VII. O eremus, mundi persequentis effugium, labo-
rantium quies, mentium consolatio, ab æstu sæculi re-
frigerium, peccandi repudium, libertas animarum!
Te David petiit cum mundi mala perferret, cum timidi
et tenebrosi cordis tædium sustineret. « Ecce, inquit,
» elongavi fugiens, et mansi in solitudine⁴. » Et quid alios
memorem, quandoquidem ipse Redemptor hominum in
exordio suæ manifestationis, invisere, ac propria te⁽²⁾
dignatus est habitatione sacrare³. Postquam enim bap-
tismatis aquam⁽³⁾, qua lotus est, lavit, ut Evangelista tes-
tatur, statim « Spiritus expulit eum in desertum, et erat
» in deserto quadraginta diebus, et quadraginta nocti-
» bus, et tentabatur a Satana, eratque cum bestiis⁵. »
Debitorem ergo se tibi mundus agnoscat, unde prædi-
caturum ac miracula facturum suscepisse se Dominum
non ignorat. O eremus, terribile malignis spiritibus ha-
bitaculum, ubi cellæ monachorum velut tentoria ordi-
nata castrorum, quasi turres Sion, et quasi propugnacula
Israël, eriguntur adversus Assyrios, et contra faciem Da-
masci! Imo cum in eisdem cellulis uno spiritu diversa
geruntur officia, dum videlicet hic psallitur, illic oratur,
in illa scribitur, in aliis vero operibus variis manuum in-

¹ Cant. vii, 6. — ² Gen. xxix, 17. — ³ Luc. x, 42. — ⁴ Psal. lxxv, 8. —
⁵ Marc. i, 12.

(1) Cod. Rachelem venusti vultus ornavit. — (2) Id. male proprietate.
— (3) Id. aqua.

sudatur, quis non hæc divina verba eremo congruere⁽¹⁾
videat, quibus dicitur: « Quam pulchra tabernacula
» Jacob et tentoria Israël! ut valles nemorosæ, ut horti
» juxta fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit Domi-
» nus, quasi cedri prope aquas¹! » Et quid amplius
dicam de te, o vita eremitica, vita⁽²⁾ sancta, vita an-
gelica, vita benedicta, vivarium animarum, exedra
gemmarum coelestium, curia spiritualium senatorum.
Odor tuus cunctorum aromatum flagrantiam superat;
sapor tuus super distillantes favos, super omnia mella
guttur illuminati cordis obdulcat; atque ideo quidquid
est quod de te dicitur, dignitatis tuæ meritis non æquat-
ur, quia lingua carnis nullatenus exprimere sufficit quod
spiritus invisibiliter sentit; et quod tu sapis in interiori
gustu atque in medulla cordis, nunquam plene explicat
corporalis organum vocis. Illi te noverunt, qui te dili-
gunt; illi præconia tuæ laudis agnoscunt, qui in tui
amoris amplexibus delectabiliter requiescunt. Cæterum
qui ignorat se, quomodo prævalet nosse te? Me etiam
nihilominus tuæ laudis imparem fateor; sed unum pro
certo scio, o vita benedicta, quod de te indubitanter af-
firmo, quia quisquis in amoris tui desiderio perseverare
studuerit, ipse quidem habitator est tuus, sed ejus inha-
bitator est Deus. Diabolus illi suis tentationibus servit,
atque illuc eum tendere, unde ipse dejectus est, gemit.
Victor itaque dæmonum, socius efficitur Angelorum; exul
mundi, hæres est paradisi; abnegator sui, sectator est
Christi; et quia per ejus nunc vestigia graditur, peracto
cursu sine dubio ad societatis ejus gloriam provehetur.
Atque ut ipsum fidenter dicam, qui singularem vitam

¹ Num. xxiv, 5, 6.

(1) Cod. male arguere. — (2) Deest vita in cod.

usque ad finem vitæ pro divino amore tenuerit, de habitaculo carnis egressus, ad ædificationem perveniet, domum non manufactam æternam in cœlis¹. »

EPISTOLA

De septem petitionibus in *Pater noster*.

Hæc adhortatio, seu potius epistola, aut quovis hæc alio nomine nuncupari volueris, extrahitur ex Cod. Cass. CCCLXXXVII, fol. 189. Non dissentit a doctrina, quam innuit, breviter sanctus Augustinus in lib. II de Sermone Domini in monte, num. 38, ubi pariter septem petitiones Orationis Dominicæ confert cum septem donis Spiritus sancti et septem Beatitudinibus.

SYNOPSIS.

I. Quinque septena in Scripturis. Quæ? II. Septem vitia sunt principalia. III. Septem pariter petitiones contra hæc septem vitia, quibus conveniunt septem dona Spiritus sancti, et septem beatitudines. IV. Prima petitio contra superbiam, V. Secunda petitio contra invidiam. VI. Tertia petitio contra iram. VII. Quarta petitio contra tristitiam. VIII. Quinta petitio contra avaritiam. IX. Sexta petitio contra gulam. X. Septima petitio contra luxuriam.

I. QUINQUE septena, frater, in sacra Scriptura inveni, quæ volo si possum, sicut postulas, prius singillatim enumerando ab invicem distinguere, postea vero

¹ 2 Cor. v, 1.

quam inter se convenientiam habeant (1), eadem per singula conferendo, demonstrare. Primo loco septem ponuntur vitia, prima superbia, secunda invidia, tertia ira, quarta tristitia vel acedia, quinta avaritia, sexta gula, septima luxuria. Contra hæc secundo loco constituuntur septem petitiones, quæ in Dominica oratione inveniuntur, prima, quæ dicitur Deo: « Sanctificetur nomen » tuum¹; » secunda, quæ dicitur: « Adveniat regnum » tuum, » et sic de cæteris. Tertio loco sequuntur septem dona sancti Spiritus, primum spiritus timoris Domini; secundo spiritus pietatis; sic de aliis. Deinde quarto loco succedunt virtutes septem, prima paupertas spiritus, id est, humilitas; secunda mansuetudo sive benignitas; tertia compunctio, sive dolor; quarta esuries justitiæ, sive desiderium bonum; quinta misericordia; sexta cordis munditia; septima pax. Novissime quinto loco disponuntur septem beatitudines, prima regnum cœli cœlorum; secunda possessio terræ; tertia consolatio; quarta justitiæ saturitas; quinta misericordia; sexta visio Dei; septima filiatio Dei. Hæc ita distingue, ut intelligas ipsa vitia esse languores animæ; ipsum vero hominem ægrotum; medicum Deum; dona Spiritus sancti antidotum; virtutes, sanitatem; beatitudines scilicet intelligas felicitatis gaudium.

II. Sunt ergo septem principalia vitia, e quibus quasi ex fontibus universa vitia oriuntur, de quibus flumina Babylonis exeunt, et in omnem terram adducta stillicidia iniquitatum diffundunt. Et Psalmista: « Super flumina » Babylonis, etc.². » De his ergo septem vastatoribus, et universam naturæ integritatem corrumpentibus, simulque

¹ Matth. vi, 9-13. — ² Psal. CXXXVI, 1.

(1) Deest vox *habeant* in cod.; sed hanc requirit sensus.

malorum omnium germina producentibus loquamur. Septem ergo sunt, et ex his tria hominem expoliant; quartum expoliatum flagellat; quintum flagellatum eicit; sextum ejectum seducit; septimum seductum servituti subjicit. Superbia enim aufert homini Deum; invidia proximum; ira seipsum; tristitia spoliatum flagellat; avaritia flagellatum eicit; gula ejectum seducit, luxuria seductum servituti subjicit. Superbia namque est amor propriæ excellentiæ, quoniam mens singulariter diligit bonum quod habet, et sine eo a quo bonum accepit. O pestifera superbia, quid agis? Cur suades radio ut a sole se separet, et rivo ut a fonte divertat cursum, nisi ut et ille dum infundi desinit (1) arescat, et iste dum ab illuminante se avertitur, tenebrosus sit. Utrumque vero dum accipere cessat id quod nondum habet, continuo illud etiam quod habet amittit. Sicut enim omne bonum veraciter a Deo est, ita nullum bonum extra Deum utiliter haberi potest, et idcirco superbiam semper invidia sequitur, quia qui illic amorem non figit, ubi omne bonum est, quantum de suo perverse extollitur, tanto gravius de alieno bono torquetur. Sæ igitur elationi justissime pœna deputata est ipsa, quam de se gignit invidia, quæ quia omnium bonum diligere noluit, recte nunc boni alieni livore tabescit, quia profecto alienæ felicitatis successus non ureret, si illum a quo est omne bonum possideret per amorem. Neque enim alienum a se judicaret bonum alterius, si ibi diligeret, ubi suum et alterius bonum possideret. Nunc ergo quantum se per elationem contra Creatorem extollit, tantum per livorem sub proximo cadit; et quantum ibi fallaciter erigitur, tantum hic veraciter præcipitatur. Sed neque hic se sistere potest semel incepta (2) corruptio. Mox enim ut de

(1) Cod. *desinat*, et *rimis desinat* quæ de rivo dicuntur. — (2) Id. *sevilis* *cepta*.

superbia nata fuerit invidia, iram ipsam de se parit; atque ideo id etiam quod habet sibi displicere incipit, quoniam in alio id quod habet non potest agnoscere. Quod ergo tutum per charitatem in Deo habere potuit, quod (1) etiam per elationem extra Deum habere conabatur, perdit. Per invidiam perdit proximum, et per iram semetipsum. Quia igitur omnibus amissis, nihil est unde gaudat infelix conscientia, per tristitiam in semetipsa colliditur, et quod alieno bono pie lætari noluit, de suo malo juste cruciatur; post superbiam ergo, invidiam et iram, quæ hominem spoliant, continuo tristitia sequitur, quæ nudatum flagellat, cui dum succedit avaritia quæ flagellatum eicit, quia æterno gaudio amisso, foris consolationem quærere compellit, postea accidit gula, quæ ejectum seducit, quia animum exterioribus inhærentem (2) hoc vitium, quasi e vicino tentans, per ipsum naturalem appetitum ad excessum seducit: postrema luxuria, quæ seductum violenter servituti subjicit, quia postquam caro per crapulam inflammata est, ardore libidinis superveniente molliter atque enerviter resolutus animus incedere non potest. Servit igitur sævissimæ dominationi mens turpiter subacta, et nisi adveniat Salvatoris exorta pietas, non erit jam unde capta restituatur libertas.

III. Sequuntur ergo septem petitiones contra septem principalia vitia, quibus ille oratur ut subveniat qui et nos orare docuit, et Spiritum bonum orantibus se daturum repromisit. Per superbiam igitur cor inflatur; per invidiam arescit; per iram crepat; per tristitiam conteritur et quasi in pulverem redigitur; per avaritiam dispergitur; per gulam inficitur et quasi humectatur; per luxuriam conculcatur et in lutum redigitur, ita ut jam miser di-

(1) Cod. *et*. Deinde *deest perdit*. — (2) Sic corrigendum *duximus*; cod. *inrantem*.

cerere possit : « Infixus sum in limo profundi¹ ; » ex quo limo evelli non potest , nisi ad illum clamet , et ejus auxilium postulet , de quo Psalmus : « Expectans expectavi Dominum , et respexit me , et eduxit me de lacu » miseriæ et de luto facis². » Propterea igitur nos orare docuit , ut totum bonum nostrum ab ipso esse intelligamus.

IV. Prima igitur ejus petitio est contra superbiam , quando Deo dicimus : « Sanctificetur nomen tuum ; » hoc enim petimus , ut det nobis timere et venerari nomen suum , quatenus ei per humilitatem subjecti simus , qui per superbiam rebelles et contumaces exitimus. Huic petitioni datur donum spiritus timoris Domini , ut ille ad cor veniens virtutem in eo cremet humilitatis , quæ superbiæ morbum sanet ; quatenus ad regnum cœlorum quod angelus superbus per elationem perdidit , homo humilis pervenire possit.

V. Secunda petitio est contra invidiam qua dicitur : « Adveniat regnum tuum. » Regnum siquidem Dei est salus hominum ; quia tunc in hominibus regnare dicitur , quando ipsi homines Deo subjiciuntur , modo per fidem adhærendo , et post mirando ad faciem (1). Qui ergo petit , ut regnum Dei adveniat , profecto salutem quærit hominum , ac per hoc dum communem hominum salutem postulat , livorem sævientium se reprobare demonstrat. Huic petitioni datur spiritus (2) pietatis , ut ipse ad cor veniens ad benignitatem illud accendat , quatenus ad eandem homo æternæ hæreditatis possessionem , ad quam (3) alios pervenire cupit , ipse perveniat.

VI. Tertia petitio est contra iram , qua dicitur : « Fiat

¹ Psal. LXVIII, 3. — ² Id. XXXIX, 2, 3.

(1) Cod. *merendo per spectem.* — (2) Id. *male scilicet.* — (3) Id. *quod.*

» voluntas tua. » Non enim vult contendere , qui dicit : « Fiat voluntas tua. » Sibi placere indicat quidquid voluntas Dei vult in se , vel in aliis. Huic ergo petitioni datur spiritus scientiæ , ut ipse ad cor veniens , erudiat illud , et salubriter compungat intus , ut sciat homo malum quod patitur ex culpa sua provenire , si quid autem boni habuerit ex misericordia Dei procedere , ac per hoc discat in omnibus quæ patitur prosperis sive adversis contra Creatorem non irasci , sed se ad omnia patientem (1) exhibere. Optime ergo per compunctionem cordis quæ , spiritu scientiæ operante , mentis ex humilitate nascitur , ira et indignatio animi mitigatur , quia e converso stultum ira interficit. Hanc autem virtutem , id est , compunctionem , sine dolore præmium consolationis sequitur , ut qui se hic sponte coram Deo per lamenta affligit , illic verum gaudium et lætitiã invenire mereatur.

VII. Quarta petitio est contra tristitiã , qua dicitur : « Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. » Tristitiã namque tædium est animi maridi (2) , quando mens quodam modo tædio affecta , et vitio suo amaricata , bona interna non appetit. Propterea ad sanandum hoc vitium deprecari potest misericordiam Domini , ut in se solita pietate , animæ tædio suo languenti , internæ refectionis pabulum admoveat , ut quod ipsa absens nescit appetere , gustu præsentis admonita incipiat amare. Datur ergo huic petitioni spiritus fortitudinis (3) , ut fatiscentem animam erigat , quatenus ille , pristini vigoris virtute recepta , ad desiderium interni saporis convalescat. Creat ergo fortitudo in corde famem justitiæ , ut dum hic per desiderium pietatis fortiter accenditur , illic pro præmio plenam beatitudinem consequatur.

(1) Cod. *patientiam*, et non habet *sed.* — (2) Id. *cum mercede.* — (3) Id. *male scilicet fortis.*

VIII. Quinta petitio (1) est contra avaritiam, qua dicitur: « Dimitte nobis, » et cætera. Justum est, ut in reddendo debita non deberet esse anxius, qui in exigendo noluit. Atque cum a nobis per Dei gratiam vitium avaritiæ tollitur, qualiter a nostro debito absolvi debeamus ex proposita salutis conditione donatur. Huic ergo petitioni datur spiritus consilii, qui doceat nos in hoc sæculo libenter peccantibus in nos misericordiam impendere, ut in futuro cum pro peccatis nostris rationem reddaturi sumus, mereamur misericordiam invenire.

IX. Sexta petitio est contra gulam, qua dicitur: « Ne nos inducas in tentationem, » id est (2) induci permittas in tentationem. Hæc est tentatio, qua nos illecebra carnis, per (3) naturalem appetitum ad excessum trahere nititur, et latenter voluptatem subjicit, dum manifeste nobis de necessitate blanditur. In quam (4) profecto tentationem tunc nequaquam inducimur si sic studemus, secundum mensuram necessitatis naturæ subsidium impendere, ut tandem semper meminerimus appetitum ab illecebra carnis coërcere. Quod ut implere valeamus, datur nobis spiritus (5) intelligentiæ, ut interna refectio verbi Dei appetitum exteriorem cohibeat et mentem spiritualiter roboret, ne valeat corporalis egestas frangere, neque (6) carnis voluptas superare. Propterea namque ipse Dominus tentatori suo respondit: « Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod » procedit de ore Dei¹, » ut aperte monstraret quia, cum mens illo interiori pane reficitur, non magnopere curat si foris ad tempus carnis famem patiatur. Datur ergo contra gulam spiritus intelligentiæ, sed ille ad cor veniens emun-

¹ Matth. iv, 5.

(1) Cod. male *proprie*. — (2) Id. male *idem*. — (3) Id. male *sæpe*. — (4) Id. male *qua*. — (5) Id. male *scilicet*. — (6) Id. male *nisi*.

dat illud atque purificat, et illum interiorem oculum cognitione verbi Dei, quasi quodam collyrio sanans, eo usque luminosum efficit, ut ad deitatis ipsius claritatem contemplandam prospicax fiat. Contra vitium igitur gulæ remedium opponitur spiritus (1) intelligentiæ, ex quo nascitur cordis munditia. Munditia vero cordis visionem Dei promeretur, sicut scriptum est: « Beati mundi corde, » quoniam ipsi Deum videbunt¹. »

X. Septima petitio est contra luxuriam, qua dicitur: « Libera nos a malo. » Convenienter sane servus libertatem petit, et ideo huic petitioni datur spiritus sapientiæ, qui amissam captivatis (2) libertatem restituat et jugum iniquæ damnationis evadat. Sapientia namque a sapore dicitur, cum mens gustu æternæ dulcedinis tracta (3), jam se per desiderium colligit intus, nec foris in carnis voluptate enerviter dissolvitur. Spiritus ergo sapientiæ cor sua dulcedine tangens, et foris concupiscentiæ ardorem temperat, et, sopita concupiscentia, intus pacem creat, quatenus dum mens tota ad internum gaudium colligitur, plane ac perfecte homo ad imaginem Dei reformetur, sicut scriptum est: « Beati pacifici, quoniam » ipsi filii Dei vocabuntur². » Quod nobis ipse præstare dignetur, qui hoc præcepit Dominus noster Jesus Christus, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

¹ Matth. v, 8. — ² Ibid. 9.

(1) Cod. *scilicet*. — (2) Id. male *quia mittam captivatio*. — (3) Id. male *tractate*.